



jouw rechten  
jouw leven

'T ZITEMZO



# INHOUD

|                                                     |    |
|-----------------------------------------------------|----|
| Recht op anders zijn .....                          | 5  |
| Recht op bescherming als vluchteling .....          | 8  |
| Recht op bescherming tegen kinderarbeid .....       | 10 |
| Recht op een naam, nationaliteit en identiteit..... | 12 |
| Recht op gezondheidszorg .....                      | 17 |
| Recht op informatie .....                           | 22 |
| Recht op ontspanning en vrije tijd .....            | 24 |
| Recht op privacy.....                               | 27 |
| Recht op wonen, voeding en kleding .....            | 30 |
| Recht als dader van een misdrijf.....               | 32 |
| Recht op bescherming tegen geweld .....             | 34 |
| Recht op een eigen mening .....                     | 37 |
| Recht op onderwijs.....                             | 40 |
| Recht op zorg, opvoeding en familie .....           | 44 |
| Hier kan je terecht .....                           | 47 |



Na WOII, in 1948, keurden de Verenigde Naties (VN) de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens goed. Deze Verklaring geldt voor alle mensen op aarde. Dat leidde in 1959 tot de Verklaring van de Rechten van het Kind: een oproep aan alle landen ter wereld om aandacht te hebben voor de rechten van minderjarigen. In 1989 keurde de VN het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind goed, het "Kinderrechtenverdrag".

**Als je vluchteling bent, moet je bijzondere bescherming krijgen (art 22)**

**Ramin was 13 en vluchtte vanuit Afghanistan via Pakistan, Iran, Griekenland, Italië en Frankrijk naar België. 6 jaar later kan hij er eindelijk over praten. “Papa werd in Afghanistan door de Taliban gedwongen zijn kledingzaak te sluiten omdat hij vrouwenkleden maakte. Mijn broer werd opgepakt en vermoord omdat hij geen baard droeg. We vluchtten naar Pakistan. Daar stierf mijn vader van verdriet. Mensensmokkelaars brachten me met mama en mijn jongere broer naar België.”**



## Gestoorde trip

"Je wordt 's nachts weggesmokkeld. Dat is geen avontuur, maar pure horror. De grenscontroles bij Iran en Turkije zijn de hel. Je vreest ontdekt, mishandeld of vermoord te worden. Van Turkije naar Griekenland roei je als kind mee in een bootje voor vier, volgepakt met zestien mensen. Je roeit tussen reuzegrote zeeschepen. Het water gutst over de rand, de golven doen je bootje haast omslaan. Je kijkt de dood in de ogen."

## Wie ben ik?

"Ik heb geen nationaliteit meer. Ik ben niets. Dat is vreemd als je weet dat ik me eigenlijk wereldburger wil voelen. Tegen mijn vrienden zeg ik: 'Als je wil weten wat migranten en vluchtelingen meemaken, praat dan met je grootouders over de Tweede Wereldoorlog. Misschien begrijp je dan een beetje wat het is om alles, maar dan ook alles achter te laten.'"



## Overleven

"Een vluchteling is iemand die in zijn land van herkomst wordt vervolgd wegens ras, religie, nationaliteit, politieke opvattingen of omdat hij behoort tot een bepaalde sociale groep zoals homo's of vrouwen ... Dat zegt de Conventie van Genève he! Ik verzin dit niet. Wat er bijvoorbeeld nu in Gaza gebeurt, raakt me zeer diep. Ik voel erg mee met mensen die nergens thuis zijn. Je vlucht niet voor je plezier. Je hebt maar één reden: overleven."

## Weg moet

"Sommige vluchtelingen breken. Voor hen heeft het leven geen zin meer. Je wordt keer op keer uit een moeizaam opgebouwde sociale omgeving gerukt. Zo verlies je jezelf en je energie om te integreren. Ik ben vijf keer opnieuw begonnen in mijn leven. Ik werk nu mee aan het Kids Parlement, een beweging van jonge migranten die vechten voor de rechten van migrantenkinderen en vluchtelingen. Ik help hen met hun dossiers. Wist je dat kinderen eerst als vluchteling bekeken worden en dan pas als kind? Ik vraag de maatschappij om te kijken door hun ogen, hun angst te voelen en hun lijden te erkennen."

## WAT ZEGT HET KINDERRECHTENVERDRAG

- Als het duidelijk is dat je een vluchteling bent, dan moet het land waar je naartoe vlucht je goed opvangen.
- Het maakt niet uit of je met of zonder je ouders vlucht, je moet altijd bescherming krijgen.
- Je hebt recht op onderwijs, huisvesting en gezondheidszorg.
- Als je vlucht zonder je ouders of andere familieleden, dan moet je dezelfde bescherming krijgen als Belgische kinderen die ook niet in hun eigen gezin kunnen wonen.
- De overheid moet alles doen om ervoor te zorgen dat jij en je ouders weer bij elkaar komen.



## HOE ZIT DAT BIJ ONS?



Elk land moet mensen die in hun eigen land het risico lopen op vervolging, als vluchteling opvangen en beschermen. Dat zegt de Conventie van Genève. België heeft deze Conventie ondertekend.

### Asielaanvraag

Om erkend te worden als vluchteling, moet je eerst asiel aanvragen. Er zijn verschillende soorten procedures. Sommige jongeren komen hier alleen aan, zonder ouders, zon-

der 'begeleiding'. Zij krijgen meestal speciale bescherming totdat ze 18 worden. Andere minderjarigen zijn hier met ouders of familie. Als minderjarigen eenmaal erkend zijn, krijgen zij bescherming en ondersteuning. Alle rechten uit het Kinderrechtenverdrag gelden voor elk kind op Belgisch grondgebied, dus ook voor vluchtelingenkinderen.

Meer informatie: [www.vluchtelingenwerk.be](http://www.vluchtelingenwerk.be)

### Zonder papieren?

Wie in België wil verblijven, heeft een geldige verblijfsvergunning nodig; zonder die vergunning verblijf je onwettig in het land. Mensen zonder wettig verblijf leven vaak in kwetsbare omstandigheden, met beperkte toegang tot onderwijs, gezondheidszorg en huisvesting. Wanneer de asielaanvraag van een gezin definitief wordt afgewezen, moeten de ouders en kinderen het land binnen 30 dagen verlaten. Ze verliezen dan hun recht op opvang en financiële steun, wat vaak leidt tot schrijnende situaties van dakloosheid, onderduiken en psychosociale problemen, vooral bij kinderen. Asielprocedures duren gemiddeld meer dan een jaar, en in complexe dossiers nog langer. Na een negatieve beslissing tekenen veel mensen beroep aan, onder meer op basis van humanitaire of medische gronden of subsidiaire bescherming. Door deze langdurige procedures verblijven veel gezinnen jarenlang in België, vaak in een toestand van grote onzekerheid. Blijven ze na een definitieve afwijzing toch in het land zonder toestemming of regularisatie, dan worden ze beschouwd als personen zonder wettig verblijf en vallen ze buiten het reguliere opvangsysteem.

## JE BENT NIET ALLEEN

Aan het einde van 2018 registreerde UNHCR, de VN-vluchtelingenorganisatie, **70,8 miljoen mensen** op de vlucht voor oorlog, geweld en vervolging. **De helft van hen zijn minderjarigen.** 67

% van alle vluchtelingen komt uit één van deze 5 landen: Syrië, Afghanistan, Zuid-Soedan, Myanmar en Somalië.